

КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ
КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
– РЕПУБЛИКА МОЛДОВА –

Брюксел, 12 октомври 2026 г.
(OR. en)

AD 79/1/26
REV 1

LIMITE

CONF-MD 18

ДОКУМЕНТ ПО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО

Относно: ОБЩА ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
- Клъстер 2 „Вътрешен пазар“

ПРЕГОВОРИ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ

Република Молдова

ОБЩА ПОЗИЦИЯ НА ЕС

(изготвен въз основа на преговорната позиция на Република Молдова AD 29/26 CONF-MD 5)

Преговорен клъстер: 2

„Вътрешен пазар“

Включващ глави 1 „Свободно движение на стоки“, 2 „Свободно движение на работници“, 3 „Право на установяване и свободно предоставяне на услуги“, 4 „Свободно движение на капитали“, 6 „Дружествено право“, 7 „Право на интелектуална собственост“, 8 „Политика в областта на конкуренцията“, 9 „Финансови услуги“ и 28 „Защита на потребителите и здравеопазване“

Настоящата позиция на Европейския съюз се базира на неговата основна позиция за Конференцията за присъединяване на Молдова (AD 11/24 CONF-MD 2) и се подчинява на залегналите в нея принципи за водене на преговори, и по-специално:

- становище, изразено от Молдова или от ЕС по дадена преговорна глава, не предопределя по никакъв начин позицията, която може да бъде зета по други глави;
- договорености, дори и частични, постигнати в хода на преговорите по определени глави, не могат да се считат за окончателни, докато не се постигне цялостна договореност по всички глави;
- както и на изискванията, изложени в точки 5, 12, 42, 49, 50, 51 и 52 от рамката за преговори.

ЕС насърчава Молдова да продължи процеса на привеждане на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС и тяхното ефективно въвеждане и прилагане, както и като цяло да разработи още преди присъединяването политики и инструменти, които са възможно най-близки до тези на ЕС.

ЕС отбелязва, че в своята позиция AD 29/26 CONF-MD 5 Молдова приема достиженията на правото на ЕС по клъстер 2, които са в сила към 7 октомври 2026 г., и че ще бъде готова да ги въведе до датата на своето присъединяване към Европейския съюз, с изключение на областите, за които е поискала преходен период, които засягат глави 4, 8, 9 и 28.

Като цялостен отговор на искането на Молдова за преходни периоди и дерогации ЕС припомня основната си преговорна позиция, че преходните мерки имат изключителен характер, ограничени са по време и обхват и се придружават от план, в който ясно са определени етапите за прилагане на достиженията на правото на ЕС. Те не трябва да включват изменения на правилата или политиките на ЕС, да нарушават тяхното правилно функциониране или да водят до значително нарушаване на конкуренцията.

1. Глава 1 „Свободно движение на стоки“

ЕС подчертава, че по отношение на **общите принципи** на свободното движение на стоки Молдова трябва да постигне съответствие с изискванията на членове 34 – 36 от ДФЕС и съответната съдебна практика на Съда на ЕС, като гарантира, че са обхванати както хармонизираните, така и нехармонизираните области преди присъединяването. ЕС припомня, че Молдова трябва да завърши процеса на въвеждане на клаузи за взаимно признаване. ЕС приканва Молдова да определи звено за контакт за техническите регламенти и да осигури достатъчен капацитет в съответните институции.

По отношение на **хоризонталните мерки** ЕС отбелязва, че законодателството на Молдова е частично приведено в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на стандартизацията и акредитацията, и отбелязва, че е необходимо да се гарантира пълно привеждане в съответствие. ЕС изразява задоволство от факта, че в Молдова вече са създадени органи за стандартизация и акредитация. Необходимо е също да се гарантира постигане на съответствие с достиженията на правото на ЕС за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейските отрасли в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за забрана на продукти, произведени с принудителен труд, на пазара на Съюза. Освен това ЕС отбелязва частичното привеждане на националното законодателство на Молдова в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на оценяването на съответствието, метрологията, пазарния надзор, нотифицирането и отговорността за продуктите. Наред с това ЕС отбелязва, че Молдова трябва значително да увеличи човешките и финансовите ресурси в областта на пазарния надзор. ЕС подчертава, че Молдова трябва да разшири обхвата, капацитета и компетентностите по отношение на пазарния надзор, за да бъдат включени всички сектори, в които той следва да се прилага.

Освен това ЕС отбелязва факта, че Молдова има собствена маркировка за съответствие. ЕС насърчава Молдова да премине изцяло към маркировката „СЕ“, когато това е предвидено в достиженията на правото на ЕС, и да укрепи капацитета си за пазарен надзор с цел откриване на несъответствия при прилагането на маркировката „СЕ“.

ЕС припомня, че преговорите по Европейското споразумение за оценка на съответствието и приемане на промишлени продукти (СОСП) започнаха през 2023 г., като акцентът беше поставен върху достиженията на правото на ЕС относно нисковолтовата апаратура и електромагнитната съвместимост. Това споразумение ще даде възможност търговията между ЕС и Молдова със стоки в обхванатите сектори да се извършва при същите условия като условията, прилагани за търговията с такива стоки между държавите – членки на Европейския съюз, и ще предостави на Молдова достъп до единния пазар на ЕС за стоки, а на ЕС – достъп до пазара на Молдова в тези области преди присъединяването.

ЕС изразява задоволство от факта, че що се отнася до „новия и глобален подход“, при изготвянето на законодателството на Молдова е заложено пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на безопасността на детските играчки, мерните единици, бутилките, използвани като измервателни съдове, електромагнитната съвместимост (ЕМС), нисковолтовата апаратура, личните предпазни средства (ЛПС) и газовите уреди. ЕС припомня, че Молдова трябва да завърши привеждането в съответствие на законодателството си в областта на радиооборудването, асансьорите, обикновените съдове под налягане, съоръженията под налягане, съоръженията и системите за защита, предназначени за използване в потенциално експлозивна атмосфера, въжените линии, строителните продукти, измервателните единици, везните с неавтоматично действие, плавателните съдове за развлечение, пиротехническите изделия, предварително опакованите продукти и взривните вещества за граждански цели, както и да осигури привеждане в съответствие по отношение на машините, шумовите емисии на съоръжения на открито и екопроектирането. ЕС подчертава, че Молдова трябва да въведе достатъчен административен капацитет и капацитет за прилагане, за да изпълни задълженията си съгласно достиженията на правото на ЕС в рамките на „новия и глобален подход“. Освен това ЕС подчертава необходимостта да се гарантират достатъчни равнища на пазарен надзор, който следва да се прилага изцяло в съответните сектори, както и на оценяване на съответствието.

ЕС изразява задоволство от факта, че по отношение на **достиганията на правото на ЕС, свързани със законодателството със „стар подход“ в областта на продуктите**, Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС относно REACH, класифицирането, етикетирането и опаковането, добрата лабораторна практика (ДЛП) и прекурсорите на наркотични вещества. ЕС подчертава също, че Молдова трябва да приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно аерозолните дозатори, тракторите (селскостопански и горски), емисиите от извънпътна подвижна техника, изискванията за одобряване на извънпътна подвижна техника, детергентите, кристалното стъкло и културните ценности, които са незаконно изнесени от територията на държава – членка на ЕС. Наред с това ЕС подчертава, че Молдова трябва да осигури достатъчен административен капацитет във всички съответни министерства и други отговорни органи с висока степен на интегритет. Освен това ЕС изтъква, че Молдова трябва да осигури адекватни човешки и финансови ресурси за достатъчен пазарен надзор във всички съответни сектори. ЕС приканва Молдова да гарантира, че при постигането на пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на емисиите от превозните средства и извънпътната подвижна техника ще бъде осигурено по адекватен начин подходящо качество на горивата. Освен това ЕС приканва Молдова да проучи дали са необходими промени в пътищата и пътните „съоръжения“, за да се гарантира правилното функциониране на системите на превозните средства, регулирани в съответствие с достиженията на правото на ЕС.

ЕС изразява задоволство от факта, че по отношение на **процедурните мерки** при изготвянето на законодателството на Молдова е заложено пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на обувките и етикетирането на текстилните изделия. ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на прозрачността при ценообразуването и възстановяването на разходите за лекарствени продукти, огнестрелните оръжия и трансфера на свързани с отбраната продукти, и отбелязва, че е необходимо да се гарантира пълно привеждане в съответствие и в тези области. ЕС подчертава също, че Молдова трябва да приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно кристалното стъкло и културните ценности, незаконно изнесени от територията на държава – членка на ЕС. ЕС приканва Молдова да укрепи човешките и финансовите ресурси, за да гарантира достатъчно равнище на пазарен надзор. Освен това ЕС приканва Молдова да създаде необходимите регистри за износа, вноса и търговията с културни ценности.

ЕС призовава Молдова да осигури подходящото въвеждане и цялостно прилагане на мерки, за да се гарантира **борбата с корупцията** във всички институции, участващи в свободното движение на стоки.

2. Глава 2 „Свободно движение на работници“

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала ниска степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **общите принципи за достъп до пазара на труда**, по-специално относно свободното движение на работници във връзка с правото на влизане, пребиваване, работа и достъп до заетост. ЕС приканва Молдова да гарантира, че към момента на присъединяването гражданите на ЕС могат да имат достъп до нейния пазар на труда без никакви ограничения и да се ползват от равно третиране с молдовските граждани. ЕС отбелязва, че Молдова трябва да гарантира също, че към момента на присъединяването гражданите на ЕС ще могат да се ползват от същите условия на труд и социални и данъчни предимства като молдовските граждани. Освен това ЕС припомня, че Молдова трябва да определи национален орган, който да отговаря за подкрепата на мобилните работници от ЕС. Молдова ще трябва да гарантира подходящи права за членовете на семействата на гражданите на ЕС, независимо дали са граждани на ЕС или на държави извън ЕС. Освен това ЕС приканва Молдова да гарантира, че към момента на присъединяването ограниченията на достъпа до публичния сектор са в унисон със съдебната практика на Съда на ЕС.

ЕС счита, че ще бъдат необходими преходни мерки, за да могат настоящите държави членки да прилагат мерки, ограничаващи достъпа до техните пазари на труда за работници от Молдова, както и във връзка със свободата на предоставяне на услуги, включващи временното движение на работници. Съгласно достиженията на правото на ЕС правата на гражданите на присъединила се държава, които вече пребивават законно и имат трудово правоотношение в друга държава членка, са защитени. Молдовските граждани и членовете на техните семейства не трябва да се поставят в по-неблагоприятно положение, отколкото гражданите на трети държави, когато последните упражняват правата си съгласно достиженията на правото. ЕС ще разгледа отново този въпрос на по-късен етап от преговорите. Комисията ще представи оценка на въздействието.

ЕС отбелязва ниската степен на привеждане на законодателството на Молдова в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно **придобиването и запазването на допълнителни професионални пенсии при трансгранична трудова мобилност в ЕС**. ЕС отбелязва, че Молдова трябва да повиши осведомеността и капацитета по отношение на материалното и персоналното приложно поле на директивите на ЕС относно допълнителните професионални пенсионни схеми. ЕС приканва Молдова да постигне пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС относно придобиването и запазването на допълнителни професионални пенсии при трансгранична трудова мобилност в ЕС.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала ниска степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС относно **EURES**. ЕС приканва Молдова да продължи подготвителната работа, включително да засили подготовката си в областта на информационните технологии и да гарантира, че националното бюро за координация разполага с подходящи правомощия и ресурси, за да изпълнява функциите си. ЕС отбелязва, че Молдова ще трябва също така да приключи постигането на съответствие със системата за класификация на уменията и компетентностите ESCO.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала ниска степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС за създаване на **Европейски орган по труда**. ЕС изразява задоволство от факта, че през май 2025 г. Молдова подписа споразумения за сътрудничество с Европейския орган по труда с цел по-нататъшно укрепване на сътрудничеството. ЕС приканва Молдова да планира изграждането на капацитет както по отношение на информационните технологии, така и по отношение на човешкия капацитет, и да продължи да противодейства на недекларирания труд.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала ниска степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **координацията на системите за социална сигурност**. ЕС отбелязва, че Молдова се възползва от натрупания опит с основните механизми, свързани с координацията на социалната сигурност. ЕС приканва Молдова да развие достатъчен административен капацитет, както и да задълбочи познанията и цифровизацията, за да прилага достиженията на правото на ЕС в тази област. Освен това ЕС насърчава сключването на допълнителни споразумения в областта на социалната сигурност, по-специално с държавите – членки на ЕС.

ЕС отбелязва, че Молдова е въвела обща рамка за борба с корупцията с конкретни мерки, свързани със свободното движение на работници. ЕС насърчава Молдова да гарантира мерки за установяване на рисковете и ефективна борба с корупцията в областта на свободното движение на работници, както и достатъчен капацитет на органите за борба с корупцията.

3. Глава 3 „Право на установяване и свободно предоставяне на услуги“

ЕС изразява задоволство от факта, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС относно взаимното признаване на професионални квалификации. ЕС припомня, че е необходимо Молдова да положи допълнителни усилия за привеждането на законодателството в съответствие с Директивата относно признаването на професионалните квалификации, по-специално с разпоредбите относно минималните квалификационни изисквания, както и с Директивата относно адвокатите и Директивата относно проверката за пропорционалност. ЕС приканва Молдова да увеличи административния си капацитет поради комплексния характер на достиженията на правото на ЕС в тази област, което изисква подготовка достатъчно време преди присъединяването.

ЕС приветства постигнатото от Молдова частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **правото на установяване и свободно предоставяне на услуги**. ЕС приканва Молдова да приключи процеса на идентифициране и премахване на всички потенциални пречки пред доставчиците на услуги. Освен това Молдова трябва да приведе изцяло правната си рамка в съответствие с Директивата за услугите, за да премахне всички пречки пред достъпа до пазара.

ЕС приветства привеждането на законодателството на Молдова в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **пощенските услуги** по отношение на Директивата за пощенските услуги¹ и Регламента относно услугите за трансгранична доставка на колетни пратки². ЕС приканва Молдова да гарантира пълно спазване на правилата на ЕС в областта на пощенските услуги и достатъчен институционален капацитет, за да продължи да наблюдава развитието и да прилага правилата на пазара на пощенски услуги.

ЕС отчита и прилагането от страна на Молдова на конкретни мерки за борба с корупцията, по-специално в контекста на правото на свободно установяване и свободата на предоставяне на услуги.

¹ Директива 97/67/ЕО, изменена с Директива 2002/39/ЕО и Директива 2008/6/ЕО.

² Регламент (ЕС) 2018/644.

4. Глава 4 „Свободно движение на капитали“

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **свободното движение на капитали**. Освен това ЕС подчертава, че Молдова има отговорността да гарантира, че към момента на присъединяването си всички сключени от нея двустранни договори за инвестиции между Молдова и трети държави, са приведени в съответствие с достиженията на правото на ЕС. ЕС подчертава, че Молдова трябва да прекрати двустранните си инвестиционни договори с държавите – членки на ЕС, включително правните последици от клаузите за изтичане на срока на действие, след присъединяването си. ЕС приканва Молдова да осигури достатъчен административен капацитет и координация за прилагане на достиженията на правото на ЕС в областта на свободното движение на капитали.

ЕС изтъква, че дискриминационните ограничения върху придобиването на земеделска земя от граждани на ЕС, които понастоящем са в сила съгласно правото на Молдова, не са в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Законодателството на Молдова трябва да бъде изменено, за да се премахнат тези ограничения. ЕС взема под внимание искането на Молдова за преходен период от 30 години от датата на присъединяване по отношение на либерализирането на режима за придобиване на земеделска и горска земя от чуждестранни лица. В преговорната си позиция Молдова предлага поетапен преходен план, който да започне да се прилага 25 години след присъединяването.

ЕС отбелязва информацията, предоставена в подкрепа на това искане. Въпреки това ЕС счита, че ще е необходима по-подробна информация, за да може ЕС да вземе становище по искането. ЕС приканва Молдова да предостави повече информация, по-специално относно:

- а. актуалното състояние и планираните мерки за подобряване на правната сигурност по отношение на структурата на собствеността върху земеделска земя;
- б. размера и разпределението на земеделските предприятия;
- в. настоящата структура на собствеността върху земеделска земя, като се посочи дали тя е собственост на чужденци или е отдадена под наем на чужденци, както и информация относно националния поземлен регистър;
- г. плановете за приватизация на държавна земеделска земя;
- д. действащите и планираните ограничения след присъединяването при придобиването на земя от граждани на ЕС.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС относно **платежните услуги**. ЕС подчертава, че Молдова трябва да продължи привеждането в съответствие с регулаторната рамка на ЕС в тази област, включително да приключи привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно платежните услуги, електронните пари и единната зона за плащания в евро. ЕС припомня, че Молдова трябва да приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на трансграничните плащания и обменните такси.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма**. ЕС подчертава, че Молдова трябва да продължи да привежда законодателството си в съответствие с регулаторната рамка на ЕС в тази област, включително преводите на парични средства. ЕС припомня, че Молдова трябва да постигне пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС в тази област. ЕС подчертава, че укрепването на институционалния капацитет на звеното за финансово разузнаване също е приоритет.

ЕС отбелязва, че по отношение на **борбата с корупцията в областта на свободното движение на капитали** Молдова е въвела редица мерки за борба с корупцията. ЕС подчертава, че ефективността на тези мерки трябва да бъде повишена.

5. Глава 6 „Дружествено право“

ЕС приветства постигнатото от Молдова частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **дружественото право и корпоративното управление**. ЕС отбелязва високата степен на привеждане на законодателството на Молдова в съответствие в областта на мастните сливания и разделяния, учредяването на дружества, капиталовите изисквания, както и постигането на пълно съответствие в областта на едноличните дружества с ограничена отговорност, като същевременно ЕС подчертава, че Молдова трябва да приключи привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно учредяването на дружества, капиталовите изисквания и местните сливания и разделяния на акционерни дружества.

ЕС отбелязва, че Молдова трябва да приключи също привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно **изискванията за оповестяване** и цифровите инструменти и процеси, приложими както за частните, така и за публичните дружества с ограничена отговорност, включително изискванията за взаимно свързване на бизнес регистрите (BRIS).

ЕС приканва Молдова да постигне съответствие с разпоредбите на достиженията на правото на ЕС **относно трансграничните операции** (преобразувания, сливания и разделяния) и да пристъпи към въвеждането на необходимите административни промени за спазване на регламентите относно европейските правни форми (европейско дружество (SE), европейско обединение по икономически интереси (ЕОИИ) и устав на европейското кооперативно дружество).

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **задължителния одит** и докладването от страна на **дружествата**. ЕС приканва Молдова да продължи да укрепва капацитета на публичния надзорен орган за одита. ЕС подчертава, че Молдова трябва да продължи да постига съответствие с достиженията на правото на ЕС в областите на изискванията за счетоводството и прозрачността на дружествата, регистрирани за борсова търговия, докладването по държави и критериите за размера. ЕС приканва Молдова да следи развитието на достиженията на правото на ЕС като част от планове си за привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно отчитането на предприятия във връзка с устойчивостта.

Освен това ЕС припомня, че Молдова трябва да приключи привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **правата на акционерите**, предложенията за поглъщане и дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта (корпоративно управление).

ЕС призовава Молдова да продължи да прилага **мерки за борба с корупцията** в областта на дружественото право и корпоративното управление и да продължи да полага усилия по отношение на прилагането, цифровизацията, насърчаването на почтеността в публичния и частния сектор и постигането на резултати при разследванията за борба с корупцията в частния сектор.

6. Глава 7 „Законодателство в областта на интелектуалната собственост“

ЕС приветства високата степен на привеждане на законодателството на Молдова в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на правото върху интелектуалната собственост и насърчава страната да продължи да поддържа настоящата динамика. Молдова е създала основните административни структури, необходими за управлението и прилагането на правата върху интелектуалната собственост (ПИС). ЕС насърчава Молдова да гарантира ефективното функциониране и достатъчен капацитет на тези административни структури в подкрепа на транспонирането и прилагането на оставащите законодателни изисквания.

В областта на **авторското право и сродните му права** ЕС отбелязва високата степен на привеждане на законодателството на Молдова в съответствие с достиженията на правото на ЕС, включително Директивата на ЕС за авторското право³, и приветства постигнатия от страната напредък по националния план за действие за периода 2024 – 2027 г. ЕС подчертава, че все още е необходимо по-нататъшно привеждане в съответствие на законодателството, по-специално по отношение на Директивата относно цифровия единен пазар⁴, правилата за излъчване и препредаване (SatCab I и II), колективното управление на права, осиротелите произведения, правата на отдаване под наем и в заем, правата на препродажба, Маракешкия договор и трансграничната преносимост на онлайн съдържание, като насърчава страната да постигне пълно съответствие до 2026 г. ЕС приветства намерението на Молдова да получи достъп до базата данни Orphan Works на EUIPO.

ЕС отбелязва като положителен факт, че Молдова е постигнала висока степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС относно законодателството в областта на **правата върху индустриална собственост**. Молдова напредва в привеждането в съответствие с регламентите за СДЗ както за продуктите за растителна защита, така и за лекарствените продукти. ЕС приканва Молдова да продължи да постига съответствие с достиженията на правото на ЕС, свързани с патентите, търговските марки, промишлените дизайни и географските означения за занаятчийски и промишлени продукти.

³ Директива 2001/29/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество.

⁴ Директива (ЕС) 2019/790.

ЕС припомня, че изчерпването на правата в ЕС/ЕИП е ключов принцип, който стои в основата на единния пазар и който трябва да бъде спазван от всички държави членки при присъединяването. Тъй като тази система на изчерпване е обвързана с единния пазар, тя не може да се прилага за Молдова в настоящия момент. Поради това измененията, внесени в съответните закони за интелектуалната собственост, следва да включват разпоредби, които ще гарантират изчерпването на правата в ЕС/ЕИП от датата на присъединяване.

Освен това ЕС приканва Молдова да завърши процеса на привеждане на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно СДЗ за лекарствени продукти. ЕС подчертава, че в планираните изменения трябва да се предвиди, наред с другото, че считано от датата на присъединяване на Молдова, се приема, че първото разрешение за пускане на даден лекарствен продукт или на продукт за растителна защита на пазара датира от издаването на такова разрешение в първата държава – членка на ЕС. ЕС припомня, че съгласно достиженията на правото на ЕС съответната дата е датата на издаване на такова разрешение в ЕС/Европейското икономическо пространство (ЕИП). ЕС подчертава също, че е важно продуктите, защитени с валиден основен патент в ЕС към датата на присъединяване на Молдова, включително фармацевтичните продукти и продуктите за растителна защита, да отговарят на условията за СДЗ. И накрая, ЕС подчертава, че Молдова трябва да постигне пълно съответствие с изключението във връзка със СДЗ съгласно Регламент (ЕС) 2019/933 и че все още е необходимо пълно транспониране за принудителното лицензиране.

ЕС припомня единния характер на марките и дизайнните на ЕС и подчертава, че след присъединяването обхватът на марките и дизайнните на ЕС ще бъде разширен, така че да включва Молдова, съгласно съответните регламенти.

ЕС припомня, че съгласно Регламента за търговските марки на ЕС, от датата на присъединяването на нова държава членка прилагането на търговска марка, запазена в ЕС, която е регистрирана или заявена съгласно посочения регламент преди датата на присъединяването, се разширява, така че да обхване и територията на новата държава членка.

По отношение на **прилагането** на правата върху интелектуалната собственост ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с Директивата относно упражняването на права върху интелектуалната собственост⁵. ЕС изтъква необходимостта от по-тясно привеждане в съответствие с общите принципи и механизми за правоприлагане, включително неокончателните забрани. ЕС приканва Молдова да подобри допълнително прилагането на правата върху интелектуалната собственост, по-специално чрез увеличаване на броя на съдебните дела, проверките и санкциите. ЕС насърчава Молдова да продължи инициативите за повишаване на осведомеността и програмите за обучение с цел укрепване на капацитета за правоприлагане. По-специално следва да се осигури обучение за служителите, съдиите и прокурорите и да се увеличат човешките ресурси.

ЕС отбелязва, че по отношение на **борбата с корупцията в областта на правата върху интелектуалната собственост** Молдова е въвела редица конкретни мерки за борба с корупцията. ЕС подчертава, че прилагането на тези мерки продължава да бъде от решаващо значение за гарантиране на почтеността и прозрачността в областта на ПИС.

7. Глава 8 „Политика в областта на конкуренцията“

ЕС отбелязва, че по отношение на **правната рамка за политиката в областта на конкуренцията** антитръстовото законодателство е до голяма степен в съответствие с достиженията на първичното право на ЕС, но с някои актове молдовското законодателство все още не е съгласувано. По-специално ЕС отбелязва, че предстои да бъде постигнато пълно привеждане на националното законодателство в съответствие с разпоредбите на Директивата за ЕМК+⁶ (с изключение на трансграничните аспекти) и Директивата на ЕС относно исковите за обезщетение за вреди при нарушаване на антитръстовите правила⁷. В контекста на възможността държавите членки да разполагат с национални правила относно контрола върху сливанията, ЕС отбелязва още, че Молдова е постигнала частично съответствие по отношение на контрола върху сливанията, макар че все още е необходимо привеждането в съответствие на някои елементи от процедурните правила и актовете на ЕС с незадължителен характер. ЕС отбелязва още, че определението на Молдова за държавната помощ е в общи линии в съответствие с достиженията на правото на ЕС и трябва да бъде напълно приведено в съответствие. ЕС подчертава, че правилата на Молдова за държавната помощ са частично приведени в съответствие с достиженията на правото на ЕС, в това число процедурните правила, инструментите за хоризонтална и секторна помощ, както и инструментите за специфична помощ. Освен това ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на либерализацията, свързани с услугите от общ икономически интерес, и с приложимите правила за прозрачност. ЕС припомня, че Молдова трябва да завърши привеждането на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в правната рамка за политиката в областта на конкуренцията, включително чрез първично и вторично законодателство.

⁵ Директива 2004/48/ЕО (Директива относно ПИС).

⁶ Директива 2019/1.

⁷ Директива 2014/104.

По отношение на **институционалната рамка и капацитета за прилагане** ЕС приветства съществуването, с оглед на организационната структура, на добре установен и оперативно независим и функциониращ орган по въпросите на конкуренцията, отговорен за антитръстовата политика, сливанията и контрола на държавната помощ. ЕС подчертава колко е важно, както да се постигне пълно привеждане на законодателството в съответствие, така и да се гарантират независимостта, адекватните ресурси, пълните правомощия и процедури на Съвета на Молдова по въпросите на конкуренцията, за да се осигури ефективно правоприлагане. ЕС отбелязва, че административният капацитет на Молдова в областта на антитръстовата политика, сливанията и държавната помощ трябва да бъде укрепен предвид броя на незаемите работни места. Служителите на Съвета на Молдова по въпросите на конкуренцията следва да преминават непрекъснато обучение. ЕС припомня, че Молдова трябва да продължи да постига солидни резултати в правоприлагането в областта на конкуренцията.

Молдова официално иска общ петгодишен преходен период след присъединяването, приложим за всички съществуващи мерки за държавна помощ, които са в сила преди датата на присъединяване. Това включва схеми като ИТ парка на Молдова, преференциалния данъчен режим за малките и средните предприятия (МСП) и механизмите за подкрепа на промишлените паркове.

Молдова твърди, че преждевременното прекратяване на режима на ИТ парка би подкопало правната сигурност и доверието на инвеститорите и би нарушило дългосрочното бизнес планиране. Като се има предвид нейният специфичен за сектора обхват и високата степен на основана на иновации конкуренция в рамките на цифровата икономика, мярката има ограничен нарушаващ ефект върху конкуренцията на по-широкия пазар; Молдова твърди също, че преждевременното прекратяване на преференциалния данъчен режим за МСП би създавало риск от дестабилизиране на сектора на МСП в Молдова и би възпрепятствало фискалните усилия за набиране на собствен капитал. Поисканият преходен период ще позволи на Молдова да приключи прегледа на данъчните разходи, да укрепи институциите за държавна помощ и да приведе схемите за подпомагане в съответствие с правото на ЕС, като същевременно запази конкурентоспособността и устойчивостта на своите МСП. Що се отнася до промишлените паркове, Молдова твърди, че те са ключови двигатели на регионалното развитие, създаването на работни места и инвестициите в Молдова, като в тях се намират над 100 предприятия и те са привлекли инвестиции в размер на приблизително 210 милиона евро до 2024 г. Молдова посочва, че преждевременното премахване на съществуващата рамка, по-специално на структурите за земеползване и лизинг, които са от съществено значение за функционирането на парковете, би нарушило текущите инвестиционни проекти, би навредило на усилията за регионално сближаване и би подкопало устойчивостта на промишления сектор на Молдова.

Молдова твърди, че е необходим петгодишен преходен период за всички съществуващи мерки за държавна помощ, които са в сила преди датата на присъединяване, който да позволи на страната да се адаптира към достиженията на правото на ЕС в областта на държавната помощ и конкуренцията, да завърши институционалното укрепване и да гарантира, че нейните политики постепенно се привеждат в съответствие с целите на ЕС, включително екологичния и цифровия преход.

ЕС взема под внимание информацията, предоставена от Молдова в подкрепа на искането, и изтъква, че е важно да се гарантират еднакви условия на конкуренция на единния пазар. Въпреки това ЕС счита, че ще е необходима по-подробна информация, за да може ЕС да вземе становище по искането. ЕС приканва Молдова да предостави повече информация относно обхвата на исканията, данни за съответните режими и размера на въпросната държавна помощ.

ЕС отбелязва, че Съветът по въпросите на конкуренцията играе важна роля в Програмата за борба с корупцията за периода 2024 – 2028 г. с конкретната цел до 2028 г. да се укрепи механизмът за прозрачност при предоставянето на държавна помощ.

8. Глава 9 „Финансови услуги“

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **банките и финансовите конгломерати**. ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие по отношение на пруденциалните изисквания за кредитните институции, и припомня, че Молдова трябва да постигне съответствие с последната версия на Директивата за капиталовите изисквания и Регламента за капиталовите изисквания. ЕС подчертава, че Молдова трябва да постигне съответствие с достиженията на правото на ЕС относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и финансовите конгломерати, както и относно обезпечените облигации. ЕС подчертава още, че Молдова трябва да постигне съответствие с достиженията на правото на ЕС относно схемите за гарантиране на депозити, особено по отношение на размера и видовете обхванати вложители. ЕС отбелязва също, че по отношение на рамката за възстановяване и реструктуриране Молдова е постигнала частично съответствие с първата Директива за възстановяване и реструктуриране на банките, и припомня, че Молдова трябва да постигне съответствие с втората Директива за възстановяване и реструктуриране на банките⁸. Освен това ЕС подчертава, че Молдова трябва да доукрепи надзорния си капацитет, за да се съобрази с растящия обхват на отговорностите, които достиженията на правото на ЕС налагат.

⁸ Директива (ЕС) 2019/879.

ЕС отбелязва искането на Молдова за **преходен период за банковия сектор** от пет години или до 2035 г., който да обхваща следното: поетапно въвеждане на европейския финансов паспорт, постепенно увеличаване на тавана за гарантиране на депозитите и поетапно прилагане на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения (МИПЗ) съгласно Директивата за възстановяване и реструктуриране на банките (ДВПБ).

ЕС отбелязва информацията, предоставена в подкрепа на тези искания. Въпреки това ЕС счита, че ще е необходима по-подробна информация, преди да може да вземе становище по тези искания, и приканва Молдова да предостави повече информация относно:

- а. размера и структурата на сектора, включително присъствието на дъщерни дружества на банки от ЕС и техния пазарен дял;
- б. оценка на размера на допълнителните вноски, които трябва да бъдат набрани, за да се даде възможност на СГД да изпълнява потенциалните си задължения, ако гарантираният размер бъде увеличен на 100 000 EUR, както и времето, необходимо на СГД да набере финансовите средства, които да ѝ позволят да посрещне потенциалните вземания, ако гарантираният размер бъде увеличен на 100 000 EUR;
- в. очаквания ръст на депозитите;
- г. броя и структурата на вложителите, както и средния размер на депозитите по видове вложители;
- д. предложен етап в графика за достигане на таваните на ЕС;
- е. предвидените мерки за насърчаване на развитието на пазара на инструменти на МИПЗ;
- ж. план за поетапно прилагане на МИПЗ съгласно ДВПБ;
- з. планирани мерки за укрепване на надзорния капацитет и гарантиране на безопасен достъп до пазара;

- и. планирани мерки за избягване на нестабилността, свързана с либерализацията на капиталовите потоци;
- й. оценка на пруденциалния рисков профил на кредитните кооперации.

ЕС отбелязва исканията на Молдова за **преходен период за капиталовия пазар** от пет години или до 2035 г., обхващащ две взаимосвързани действия: поетапно увеличаване на тавана за компенсиране на инвеститорите на 20 000 EUR и постепенно прилагане на пруденциалните изисквания съгласно РИП/ДИП.

ЕС отбелязва информацията, предоставена в подкрепа на тези искания. Въпреки това ЕС счита, че ще е необходима по-подробна информация, преди да може да вземе становище по тези искания, и приканва Молдова да предостави повече информация относно:

- а) предложена схема за постепенно въвеждане на тавана за компенсиране на инвеститорите;
- б) очакваното въздействие от увеличаването на максималния размер на компенсацията върху действащите предприятия;
- в) вида и броя на засегнатите инвеститори;
- г) средния портфейл на инвеститорите по видове инвеститори;
- д) предложена поетапна капиталова схема за инвестиционните посредници за постигане на равнищата на капиталовите изисквания на ЕС, както и анализ на осъществимостта на предвидената схема, като се предостави подробна информация по видове инвестиционни посредници в зависимост от лицензираните им дейности и дали принадлежат към банкови групи;
- е) настоящата структура и съдържание на капиталовите изисквания за инвестиционните посредници според вида на покрития риск, както и преглед на наличните инструменти за надзор, за да се гарантира постоянно спазване на изискванията от страна на инвестиционните посредници;
- ж) състава на собствения капитал към момента и равнищата на капиталовите изисквания за инвестиционните посредници, като се предостави подробна информация по видове инвестиционни посредници в зависимост от лицензираните им дейности и дали принадлежат към банкови групи;

ЕС отбелязва искането на Молдова за петгодишен преходен период за прилагане на еднократната премия и минималните застрахователни суми при задължително **застраховане** съгласно Директивата, уреждаща застраховката „Гражданска отговорност“ на моторни превозни средства, и на капиталовото изискване за платежоспособност съгласно Директивата „Платежоспособност II“.

ЕС отбелязва информацията, предоставена в подкрепа на това искане. ЕС приканва Молдова да преразгледа това искане.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала ниска степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **застраховането и професионалното пенсионно осигуряване**. ЕС подчертава, че Молдова трябва да постигне съответствие с режима по „Платежоспособност II“. ЕС подчертава, че Молдова трябва да приключи привеждането в съответствие с достиженията на правото в областта на автомобилното застраховане⁹. ЕС припомня, че Молдова трябва да приведе законодателството си относно разпространението на застрахователни продукти в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Освен това ЕС отбелязва, че Молдова трябва да гарантира наличието на достатъчен административен и институционален капацитет с оглед на нарастващите отговорности и бъдещите задължения, произтичащи от прилагането на развиващите се достижения на правото на ЕС.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на **инфраструктурата на финансовите пазари**. ЕС подчертава, че Молдова трябва да постигне съответствие с достиженията на правото на ЕС относно окончателността на сетълмента и финансовото обезпечение. ЕС подчертава, че най-късно до датата на присъединяване Молдова трябва да изпълни изискванията, определени в последната версия на Регламента за европейската пазарна инфраструктура (РЕПИ)¹⁰, последната версия на Регламента относно сделките за финансиране с ценни книжа и последната версия на Регламента за сетълмента и централните депозитари на ценни книжа (РЦДЦК)¹¹.

ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала ниска степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС относно **пазарите на ценни книжа и инвестиционните услуги**. ЕС отбелязва, че Молдова е постигнала ниска степен на съответствие и с проспектите и ДПФИ II¹². ЕС припомня, че Молдова трябва да приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно проспектите, ДПФИ II, РПФИ¹³, ПКИПЦК и ДЛУАИФ. Освен това ЕС отбелязва, че Молдова трябва да постигне съответствие с достиженията на правото относно ипотечните кредити¹⁴.

⁹ Директива 2009/103/ЕО.

¹⁰ Регламент (ЕС) № 648/2012.

¹¹ Регламент (ЕС) № 909/2014.

¹² Директива 2014/65/ЕС.

¹³ Регламент (ЕС) № 600/2014.

¹⁴ Директива 2014/17/ЕС.

ЕС отбелязва, че Молдова все още не е постигнала съответствие с достиженията на правото на ЕС относно **устойчивото и цифровото финансиране**. ЕС приканва Молдова да постигне съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на оперативната устойчивост и криптоактивите и да следи развитието на достиженията на правото на ЕС като част от плановите си за привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на устойчивото финансиране.

ЕС отбелязва като положителен факта, че Молдова е въвела конкретни мерки за **борба с корупцията** в основните органи, занимаващи се с финансовите услуги, и съответното прилагане на законодателството. ЕС подчертава значението на постоянната борба с корупцията в областта на финансовите услуги.

9. Глава 28 „Защита на потребителите и здравеопазване“

ЕС отбелязва, че в областта на **защитата на потребителите** Молдова е постигнала висока степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС относно някои аспекти на продажбата на стоки. ЕС приканва Молдова да завърши привеждането на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно системата на EC Safety Gate и отговорността за продуктите. ЕС отбелязва също, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на общата безопасност на продуктите, пазарния надзор, системата на EC Safety Gate и отговорността за продуктите. Законодателството на Молдова е частично приведено в съответствие и с достиженията на правото на ЕС относно по-доброто прилагане и модернизирането на правилата за защита на потребителите в Съюза, правата на потребителите, дистанционната търговия на потребителски финансови услуги, неравноправните клаузи в потребителските договори, обозначаването на цените на стоките, предлагани на потребителите, нелоялните търговски практики от страна на търговци към потребители, някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, договорите за разпределено във времето ползване на собственост, дългосрочни ваканционни продукти, препродажба и замяна, пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, договорите за кредити и алтернативното решаване на потребителски спорове. Ще бъде необходимо и привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход, което влиза в сила в ЕС през септември 2026 г.

ЕС подчертава, че Молдова трябва да постигне съответствие с достиженията на правото на ЕС относно представителните искове за защита на колективните интереси на потребителите и относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции. Молдова трябва да укрепи капацитета си за правоприлагане и да осигури изграждането на капацитет, за да гарантира необходимия капацитет за осигуряване на прилагането на достиженията на правото на ЕС, които са от значение за потребителите. Молдова следва също да преодолее потенциалния риск за ефективното прилагане и упражняването на минималните правомощия на молдовските органи за защита на потребителите (в контекста на действащия закон за държавния контрол), за да се постигне съответствие с изискванията на достиженията на правото на ЕС. Молдова вече е създала европейски потребителски център, който да информира потребителите относно техните права в рамките на единния пазар и да им оказва съдействие при трансгранични спорове; с намерението да се стимулира сътрудничеството с мрежата на европейските потребителски центрове (ECC-Net) на по-напреднал етап на преговорите с Молдова.

ЕС отбелязва, че по отношение на **общественото здраве** при изготвянето на законодателството на Молдова е заложено пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС относно рекламата на тютюневи изделия, превенцията на тютюнопушенето и инициативите за подобряване на контрола на тютюна, както и по отношение на разпоредбите за аудио-визуалните медийни услуги (във връзка с тютюна и свързаните с него изделия), козметичните продукти, кръвта, здравната информация, психичното здраве, вредната употреба на алкохол и превенцията на злоупотребата с наркотици и неравнопоставеността в здравеопазването. ЕС приканва Молдова да постигне съответствие със стандартите на ЕС за оперативна съвместимост и за защита на данните, що се отнася до здравните данни. ЕС отбелязва също, че Молдова е постигнала частично съответствие с достиженията на правото на ЕС относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия, тютюна за ръчно свиване на цигари и предупрежденията относно здравето, електронните цигари, предоставянето на информация за тютюневите изделия, средата без тютюнев дим и аерозоли, лекарствените продукти за хуманна употреба, лекарствата за ветеринарна употреба, тъканите, клетките и органите, редките заболявания, рака, електронното здравеопазване, оценката на здравните технологии, заразните болести и трансграничните здравни заплахи. ЕС подчертава, че Молдова трябва да завърши постигането на съответствие във всички изброени области и освен това да приведе законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно тютюневите и свързаните с тях изделия, медицинските изделия и лекарствата сираци, както и относно звеното за контакт за техническите регламенти. ЕС подчертава, че разрешенията за лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба, издадени преди присъединяването, трябва да бъдат актуализирани, за да спазват съответните достижения на правото на ЕС. Освен това ЕС приканва Молдова да подобри здравето на уязвимите групи от населението, като гарантира равен достъп до качествени здравни услуги за тези групи, включително като осигури адекватно покритие на ромското население от системата за задължително здравно осигуряване. Молдова трябва да създаде национално звено за контакт във връзка с трансграничното здравно обслужване и да осигури изцяло прилагането на забраните за пушене в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Наред с това ЕС приканва Молдова да увеличи медицинския си персонал и административния и техническия си капацитет в областта на общественото здраве, включително в областта на козметиката, кръвта, тъканите, клетките и органите, заразните болести, здравната сигурност, онкологията, наблюдението на експозицията на населението на електромагнитни полета.

ЕС отбелязва, че Молдова иска преходен период от пет години след присъединяването си към Европейския съюз, за да се придържа към изискванията на член 8, параграф 2 от Директива 2001/83/ЕО относно лекарствените продукти за хуманна употреба и член 2 от Регламент (ЕО) № 726/2004 за установяване на процедури на Съюза за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата.

ЕС припомня, че спазването на достиженията на правото на ЕС относно лекарствените продукти и тяхната наличност са важни за гарантирането на безопасността на човешкото здраве в ЕС. ЕС отбелязва също, че искането на Молдова се отнася не само до изискванията за издаване на разрешения, но и до други аспекти, уредени от законодателството на ЕС относно лекарствените продукти, включително фармакологичната бдителност. ЕС припомня още, че преходният период следва да бъде възможно най-кратък и ограничен по обхват, за да не се компрометира безопасността на лекарствените продукти, налични в други държави – членки на ЕС, и че трябва да се предвидят подходящи гаранции, например изключване на несъответстващи лекарства от взаимно признаване в други държави – членки на ЕС. За да се направи цялостна оценка на искането и да се преразгледат неговата продължителност и обхват с цел да може ЕС да вземе становище по искането, ЕС приканва Молдова да предостави допълнителна информация относно:

- а. очакваното въздействие върху молдовската фармацевтична промишленост;
- б. броя на лекарствените продукти за хуманна употреба, които са:
 - i. регистрирани в Молдова, но неразрешени в ЕС;
 - ii. регистрирани в Молдова и разрешени в ЕС съгласно централизираната процедура за разрешения;
 - iii. регистрирани в Молдова и разрешени съгласно някоя от националните процедури по разрешаване (също така броя динамични сценарии – очаквания брой към момента на присъединяване, ако е възможно).

- в. що се отнася до адаптирането на националната регистрация на лекарства спрямо изискванията за разрешенията за пускане на пазара в ЕС – да представи информация за това как е отчетена различната степен на сложност на различните начини за издаване на разрешения съгласно достиженията на правото на ЕС при оценката на въздействието върху молдовската промишленост и националната администрация;
- г. снабдяването с критично важни лекарства на пациентите в Молдова и в сегашния ЕС;
- д. степента, в която понастоящем разрешените за пускане на молдовския пазар национални лекарства и лекарства с произход извън ЕС имат идентичен състав с този на лекарствените продукти за хуманна употреба, разрешени от Комисията съгласно централизираната процедура за разрешения.

ЕС отбелязва като положителен факта, че Молдова разполага с институционалната рамка за **борба с корупцията** в областта на защитата на потребителите и здравеопазването, и очаква Молдова да гарантира добро равнище на почтеност в тези области.

* * *

Предвид настоящото състояние на подготовката и като приема, че Молдова трябва да продължи да осъществява напредък в привеждането на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС, обхванати от следните глави, както и в тяхното прилагане, ЕС отбелязва, че главите може да бъдат затворени само временно, след като ЕС даде съгласие, че са изпълнени следните ключови критерии:

Глава 1 „Свободно движение на стоки“

- Молдова да е постигнала напреднала степен на привеждане в съответствие с въвеждането на клаузи за взаимно признаване и необходимите изменения на националното законодателство и административни практики, като спази задълженията, произтичащи от членове 34 – 36 от ДФЕС.
- Молдова да е постигнала съответствие с достиженията на правото на ЕС относно хоризонталното законодателство за продуктите и да демонстрира напреднала степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС относно продуктите по тази глава, особено в секторите, в които до момента съответствието е недостатъчно или ограничено.
- Молдова да демонстрира, че разполага с достатъчен административен капацитет с високи стандарти за почтеност за правилното въвеждане и осигуряване на прилагането към датата на присъединяване на законодателството във всички хоризонтални области, засягащи свободното движение на стоки (включително стандартизацията, акредитацията, метрологията, оценката на съответствието и пазарния надзор), както и достиженията на правото на ЕС относно продуктите по тази глава.

Глава 2 „Свободно движение на работници“

- Молдова да демонстрира, че разполага с достатъчно структури и капацитет за правоприлагане, за да въведе изцяло към датата на присъединяване достиженията на правото относно свободното движение на работници.

Глава 3 „Право на установяване и свободно предоставяне на услуги“

- Молдова да е приела и представила на Европейската комисия списък с регулираните професии по смисъла на съответните достижения на правото на ЕС, като конкретизира обхванатите от всяка професия дейности и обосновката за законодателната уредба.
- Молдова да е постигнала съответствие с разпоредбите, обхващащи минималните квалификационни изисквания, на Директива 2005/36/ЕО, както е изменена, и да е привела учебните програми, съгласно които се придобиват квалификации за регулираните професии, в съответствие с тези изисквания.

- Молдова да е привела хоризонталната уредба за услугите в съответствие с достиженията на правото на ЕС, като транспонира Директивата за услугите и демонстрира напреднала степен на съответствие на секторното законодателство и свързания с това административен капацитет.
- Молдова да е постигнала съответствие с достиженията на правото на ЕС, като отмени всички изисквания за гражданство за достъпа и упражняването на дейности по предоставяне на услуги, с изключение на обосноваване и пропорционални съгласно член 51 от ДФЕС изисквания за гражданство. Тези изменения трябва да бъдат приложими най-късно към датата на присъединяване.

Глава 4 „Свободно движение на капитали“

- Молдова да е постигнала съответствие с достиженията на правото по отношение на движението на капитали и да демонстрира, че ще бъде в състояние да ги приложи изцяло до присъединяването, като гарантира премахването на всички оставащи ограничения.
- Молдова да е постигнала съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на плащанията, по-специално по отношение на платежните услуги на вътрешния пазар (изменената Директива за платежните услуги), трансграничните плащания и достиженията на правото относно единната зона за плащания в евро, и да демонстрира, че ще бъде в състояние да ги въведе изцяло до присъединяването.
- Молдова да е постигнала съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма (по-специално Директивата относно борбата с изпирането на пари, Регламента относно борбата с изпирането на пари и Регламента относно преводите на средства – с техните изменения). Молдова да демонстрира достатъчен административен капацитет за правилното въвеждане и осигуряване на прилагането на съответното законодателство и задължения за борба с изпирането на пари/финансирането на тероризма, и да постигне осезаем напредък в постигането на солидни резултати. Молдова да демонстрира, че ще бъде готова да изпълнява изцяло достиженията на правото от деня на присъединяване.

Глава 6 „Дружествено право“

- Молдова да е привела законодателството си в съответствие с общите разпоредби на достиженията на правото на ЕС относно дружественото право, учредяването на дружества и капиталовите изисквания, както и относно учредяването и функционирането на дружества с ограничена отговорност.
- Молдова да е привела законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС относно изискванията за оповестяване за дружествата и клоновете и използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право, включително изискванията за системата за взаимно свързване на бизнес регистрите (BRIS).
- Молдова да е привела законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на местните сливания и разделяния и в областта на учредяването и капиталовите изисквания, както и да е хармонизирала законодателството си относно трансграничните операции (преобразувания, сливания и разделяния) и относно учредяването и функционирането на дружества с ограничена отговорност.
- Молдова да е привела своите закони за капиталовите пазари и съответното законодателство за прилагане в съответствие с достиженията на правото на ЕС, включително последната версия на Директивата за прозрачността. Молдова да е привела и своя режим на финансова отчетност, включително законодателството за прилагане, в съответствие с достиженията на правото на ЕС, в т.ч. изменената Директива за счетоводството.
- Молдова да е привела законодателството си в съответствие с изменената Директива за правата на акционерите и Директивата относно предложенията за поглъщане и да гарантира, че ще бъде в състояние да изпълнява Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта от датата на присъединяване.
- Молдова да е привела законодателството си за задължителния одит, включително законодателството за прилагане, в съответствие с последната версия на Директивата за одита и да е демонстрирала, че системата за публичен надзор на одита е надеждна и разполага с достатъчно капацитет за въвеждане и осигуряване на прилагането на достиженията на правото на ЕС.

Глава 7 „Право в областта на интелектуалната собственост“

- Молдова да предприеме всички необходими законодателни изменения, така че да гарантира изчерпване на правата в рамките на ЕС и ЕИП във всички области, считано от датата на присъединяване.
- Молдова да е привела законодателството си в съответствие с достиженията на правото относно авторското право и сродните му права, правата върху индустриална собственост и правоприлагането в областта на интелектуалната собственост.
- Молдова да осигури достатъчен административен капацитет, включително на Държавната агенция за интелектуална собственост, за регистриране на правата върху интелектуална собственост и да представи резултати в ефективното правоприлагане от съответните административни органи и чрез гражданско, а когато е подходящо, и чрез наказателно правосъдие.

Глава 8 „Политика в областта на конкуренцията“

- Молдова да е постигнала съответствие с достиженията на правото на ЕС, попадащи в обхвата на главата за политиката в областта на конкуренцията.
- Молдова да е изградила достатъчен административен и съдебен капацитет в областта на антитръстовата политика, сливанията и контрола на държавната помощ.
- Молдова да е демонстрирала солидни резултати в правоприлагането в областта на антитръстовата политика и сливанията, в това число ефективно и ефикасно административно и съдебно преследване на нарушения, включително чрез налагане на възпиращи санкции, когато е целесъобразно.
- Молдова да е демонстрирала солидни резултати в правоприлагането в областта на контрола на държавната помощ, включително резултати в предварителното уведомяване за помощи, задълбочена оценка и ефективно привеждане на мерките и схемите за помощи в съответствие с достиженията на правото, както и ефективен и ефикасен административен и съдебен мониторинг, включително чрез възстановяване на неправомерни и несъвместими помощи, когато е приложимо.

- Молдова да е постигнала напреднала степен на съответствие с достиженията на правото в областта на банковите и финансовите конгломерати, по-специално по отношение на капиталовите изисквания, надзора върху финансовите конгломерати, защитата на депозитите и оздравяването и ликвидацията на кредитните институции, и да е доказала, че е в състояние да постигне пълно съответствие с достиженията на правото преди присъединяването и да ги въведе и осигури прилагането им от деня на присъединяване.
- Молдова да е постигнала напреднала степен на съответствие с достиженията на правото в областта на застраховането (включително „Платежоспособност II“) и професионалното пенсионно осигуряване, по-специално по отношение на животозастраховането, презастраховането, разпространението на застрахователни продукти и застраховането на отговорността при моторните превозни средства, и да е демонстрирала, че ще бъде готова да прилага достиженията на правото от деня на присъединяване.
- Молдова да е постигнала напреднала степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на инфраструктурата на финансовите пазари, включително клиринга и сетълмента, по-специално по отношение на окончателността на сетълмента и споразуменията за финансово обезпечение, и да е доказала, че ще бъде готова да прилага достиженията на правото на ЕС от датата на присъединяване.
- Молдова да е постигнала напреднала степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на пазарите на ценни книжа, инвестиционните услуги и управлението на инвестиции, по-специално по отношение на рамката за пазарите на финансови инструменти, проспектите, прозрачността и пазарната злоупотреба, както и по отношение на управлението на инвестиции, и да е доказала, че ще бъде готова да прилага достиженията на правото от датата на присъединяване.
- Молдова да е постигнала напреднала степен на съответствие с достиженията на правото в областта на цифровите финанси, по-специално по отношение на оперативната устойчивост и криптоактивите, и да е доказала, че ще бъде готова да изпълнява достиженията на правото в областта на цифровите финансови услуги и финансирането за устойчиво развитие от датата на присъединяване.

- Молдова да е демонстрирала стабилността и независимостта на регулаторните и надзорните институции с високи стандарти за почтеност – в съответствие с изискванията на различните секторни законодателства – с достатъчен административен капацитет за въвеждането и прилагането на достиженията на правото в областта на финансовите услуги.

Глава 28 „Защита на потребителите и здравеопазване“

- Молдова да е постигнала напреднала степен на съответствие с достиженията на правото относно общата безопасност на продуктите и защитата на потребителите (включително достиженията на правото относно прилагането от страна на частноправни субекти, гаранциите и цифровото съдържание), като гарантира защитата на интересите на потребителите, тяхната безопасност, изграждането на капацитет за техните потребителски организации, ефективното прилагане и правото на обезщетение. Молдова да демонстрира, че са налице подходящи административни структури с високи стандарти за почтеност и капацитет за правоприлагане, включително необходимите равнища на независимост, за правилното им привеждане в действие към датата на присъединяване.
- Молдова да е постигнала напреднала степен на съответствие със законодателството на ЕС и международните задължения за контрол на тютюна, както и с тяхното пълно и надлежно въвеждане и осигуряване на тяхното прилагане.
- Молдова да е постигнала съответствие с достиженията на правото относно правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване, кръвта, тъканите, клетките и органите, лекарствените продукти за хуманна и ветеринарна употреба и медицинските изделия, да има напреднала степен на съответствие с всички други достижения на правото на ЕС относно общественото здраве и да демонстрира, че разполага с необходимите равнища на административен капацитет и почтеност, включително устойчива система/орган за надзор, за правилното въвеждане и осигуряване на прилагането на достиженията на правото на ЕС относно общественото здраве във всички тези области с оглед на постигането на пълно съответствие към момента на присъединяване.

* * *

Наблюдението на напредъка по отношение на постигането на съответствие с достиженията на правото на ЕС и тяхното прилагане ще продължи през целия период на преговорите. ЕС подчерта, че ще следи с особено внимание развитието по всички конкретни въпроси, посочени по-горе, за да гарантира, че Молдова притежава необходимия административен капацитет и е в състояние да приключи привеждането в съответствие на законодателството във всички области по този клъстер, както и да гарантира по-нататъшния напредък във въвеждането и осигуряването на прилагането. Необходимо е да се отдели особено внимание на връзките между главите на настоящия клъстер и други преговорни глави. Окончателна оценка на съответствието на законодателството на Молдова с достиженията на правото на ЕС, както и на капацитета на страната да ги прилага, може да бъде направена едва на по-късен етап от преговорите. Освен цялата информация, която ЕС може да изиска с оглед на преговорите по този клъстер и която трябва да бъде предоставена на Конференцията, ЕС прикани Молдова редовно да представя на Съвета за асоцииране подробна писмена информация за напредъка във въвеждането на достиженията на правото на ЕС.

Като се имат предвид всички посочени по-горе съображения, в подходящ момент ще е необходимо Конференцията да се занимае отново с този клъстер.

Освен това ЕС припомни, че е възможно между 7 октомври 2026 г. и приключването на преговорите към достиженията на правото на ЕС да се добавят нови елементи.